

סיון תשנ"א

(א) יצור חיות (לוי'א קטני תורה)

ויש' בברכה זו סודות ורמזים עמוקים, והאומרה בכוונה סגולה גדולה מאד להמשיך רפואה, וכלשון סדר היום (כוונת נטילת ידים) "ויברך אותה בכוונה, ויאמר מלה במלה כל עניינה וכו', ואם האדם יהיה שלם בדעותיו ומכלכל במשפט דבריו לא יחלה כל ימיו ולא יצטרך לרופא ולא לרפואותיו, ואם כן ודאי ראוי לברך בכוונה גמורה וברעת שלימה לרופא כל בשר ומפליא לעשות".

(א) יצור חיות

ד' דין ברכת אשר יצר ואלהי נשמה ופירושו. וכו' ד' סעיפים:

א' כשיצא מבית הכסא יברך אשר יצר את האדם כחכמה שכריאת האדם היא כחכמה נפלאה א נכוח ספ

י"מ על שם שהגוף רומה לגוד מלא רוח והוא מלא נקבים כדלקמן בסמוך י"מ בחכמה שהתקן מזונותיו של אדם הראשון ואח"כ בראו וברא בו נקבים (א) חלולים חלולים "פירוש נקבים רבים כגון פה וחוטם ופי טבעת וגם ברא בו אברים רבים חלולים כמו לב וכרס ומעיים (ב) שאם יסתם אחד מהם (ג) כלומר שכנקבים יש נקב אחד "שהוא הפה שכשהוא במעי אמו הוא סתום וכשיוצא לאויר העולם הוא נפתח ואם כשיוצא לאויר העולם היה נשאר סתום לא היה אפשר להתקיים (ב) (א) אפילו שעה אחת והאברים החלולים אם היה נפתח אחד מהם לא היה אפשר להתקיים אפילו שעה אחת ועוד יש לפרש ישגבול יש לאדם שיכולין נקביו ליסתם ולא ימות וכיון שעבר אותו הגבול (ג) (ד) אי אפשר להתקיים אפילו שעה אחת וכיון שבכלל הנקבים הם פי הטבעת ופי האמה ובכלל האברים החלולים שאם יפתח אחד מהם אי אפשר להתקיים הם כרס ומעיים שפיר הוי שבת זה מענין עשיית צרכיו. ואפשר עוד שמאחר שאם יוצא לנקביו ביותר עד שאם עבר הגבול ימות בכלל שאם יפתח אחד מהם הוא והוי שאם יפתח אחד מהם נמי מענין עשיית צרכיו ממש.

(ב) יצור חיות

(ג) יצור חיות

משנ"ב סק"א - ואפילו אם נמשך זמן גדול אחר עשיית הצרכים אפילו הכי חייב לברך. ואם לא בירך אשר יצר עד שרוצה להטיל מים שנית דעת הפמ"ג דמקודם שיטיל יברך אשר יצר על ההטלה הראשונה אבל בשערי תשובה הסכים בשם כמה אחרונים דאם נזכר לאחר שהתחיל לו תאוה שוב לא יברך.

יד. והכרעת המשנה ברורה וכן שו"ת יחוד דעת (ח"ד סי' ה' בסופו) וכך החיים (סק"ח) שאם נתעורר שוב לעשיית צרכיו אינו יכול לברך אשר יצר על הטלת מי רגלים הראשונים שכבר עברה הנאתו. ובספר אור לציון (ח"ב פ"א הע' י"ט) הקשה על זה מדברי מרן השלחן ערוך (סע' ג') שכתב, "הטיל מים והסיח דעתו מלהטיל מים ואחר כך נמלך והטיל מים פעם אחרת צריך לברך כ' פעמים אשר יצר", ואם איתא שהמתאוה לפעם נוספת נפקע ממנו חיוב הברכה איך חייב מרן לברך אשר יצר שתי פעמים ועל כרחק שאין הדבר תלוי אם מתאוה ע"ש.

א (א) מברך וכו'. ואפילו אם נמשך (ב) זמן גדול אחר עשיית הצרכים כפי"ה חייב לברך. ואם לא בירך אשר יצר עד שרוצה להטיל מים שנים דעת הפמ"ג דמקודם שיטיל יברך אשר יצר על ההטלה הראשונה אבל בשם כמה אחרונים דאם נזכר לאחר שהתחיל לו תאוה שוב לא יברך ע"ש: (ב) אשר יצר. כהנ"ל נמשכה סימן י"מ מי שאלו דבר שחייב ברכה אחרונה ושם והטיל מים וזכר קודם שנה לברך אשר יצר א"ה מהם קודם והשיב דאשר יצר קודם דמדי. מי שרוצה סס המושלל דיש בדעתו מתחלה לפנות הנני מעיים עד שפגלה הויהמה מהם ע"כ י"א ולא יברך כ"א אחר גמר ההולאה וי"א דיברך בכל פעם והמתנה כסבא אחרונה אך בשלשול חוק שמרגיש שמיד יצטרך לפעם שנים אסור לברך כדלקמן סימן ל"ב שאפי' גד"מ אסור [ש"ס]: ו

(ג) יצור חיות

ג' הטיל מים והסיח

דעתו מלהטיל מים ואח"כ נמלך והטיל מים פעם אחרת צריך לברך (ג) (ד) (ו) ב"פ אשר יצר:

(ד) יצור

ה (ו) ב' פעמים. כדמצינו לענין חפלה שאם טעה ולא התפלל שחרית מתפלל מנחה שמים. אבל (ד) הרבה מהאחרונים מולקין על פסק זה וסוברין דשאני חפלה שהיא נמקום קריען ושיין ע' משלומין משא"כ באשר יצר שהיא ברכה הודאה יולא בהודאה אחת על הרבה פעמים כמי שאלו שמי פעמים והסיח דעתו בינתיים שמברך בהמ"ז אחת על שתייהן. ויש להקל בפקק נכוחות ולכתמילה (ה) נכון לזהר לברך מיכא אשר יצר אחר הטלה מים דשאני יצטרך עוד אח"כ להטיל מים וה"ה נגדולים: